

Inventory of the private collection of

HE Martins

PV127

Contact us

Write to:

Archive for Contemporary Affairs University of the Free State P.O. Box 2320 Bloemfontein 9300 South Africa

Telephone:

+27(0)51 401 2418/2646/2225

Visit us

Archive for Contemporary Affairs Stef Coetzee Building Room 109 Academic Avenue South University of the Free State 205 Nelson Mandela Drive Park West Bloemfontein

Email:

arca@ufs.ac.za

IUVENTARIS VAN DIE PRIVATE DOKUMENTEVERSAMELING VAN H.E. MARTINS

INLEIDING

1. TOEGANGLIGHEID

Voorwnermielik.

2. CURRICULUM VITAE 1

Herman Engelbertus Martins is on 13 Maart 1915 in die distrik Velksrust gebore. Hy matrikuleer aan die plaaslike hoërskool en nadat hy twee jaar geboer het, sit hy sy studies aan die landboukollege te Glen voort waar hy dan 'n diploma in landbou verwerf.

Vanaf 1935 tot 1937 boer hy in die distrik Volksrust, waarna hy na Vereenigingdistrik verhuis om as bestuurder van 'n groot melkonderneming op te tree. In 1941 keer hy terug na sy boerdery in die distrikte van Volksrust en Zoeloeland.

Op 15 Desember 1938, tydens die hoeksteenlegging van die Voortrekkermonument is hy met mej. B.F.J. Botha getroud – 'n huwelik waaruit drie kinders gebore is.

Reeds as jong seun het hy in die politiek belanggestel en in 1934 word hy tot ondersekretaris van die afdelingsbestuur van die Nasionale Party te Makkerstroom verkies. In 1939 word hy medestigter van 'n tak van die Herenigde Nasionale Party te Kliprivier. By tree ook op as sekretaris van die afdelingsbestuur te Vereeniging en as sirkelleier van die Nasionale Jeugbond vir Witwatersrand. In 1941 keer hy terug na kiesafdeling Wakkerstroom waar hy weer eens as sekretaris ageer. Vanaf 1939 dien hy ook onafgebroke op die Hoofbestuur van die Transvaalse Hasionale Farty.

In 1949 word hy deur die kiesafdeling Wakkerstroom tot die Transvaalse Provinsiale Raad verkies - 'n amp wat hy tot in 1952 beklee toe hy in 'n tussenverkiesing tot L.V. verkies is.

Op 4 Augustus 1964 word hy as Adjunk-minister van Landboukrediet en Grondbesit, Landbou Ekonomie en Bemarking, Landbou Tegniese Dienste en Waterwese aangestel. 2 In 1968 word hy as Adjunk-minister van Vervoer aangestel -

¹ PV 127, leers 4/1/1/1, 2/2/1/1/6 en 2/2/1/1/11. The Argus, 17 Feb. 1973.

² Hierdie portefeulje is later gewysig tot Landbou-aangeleenthede en Waterwese.

'n amp wat hy beklee het totdat hy in 1972 as Konsul vir Suid-Afrika te New Orleans aangestel is. Tydens sy termyn as Volksraadslid het minister Martins veral op studiegroepe en komitees rakende die landbou gedien.

Sy belangstelling in die landbou blyk ook uit die feit dat hy direkteur van verskeie landboukoöperasies was, o.a. die Nasionale Verbruikerskoöp, Skeerdiens Koöp.

Bpk., Zoeloeland Vrugte Koöp. en Nasionale Verbruikers Koöp. Verder was hy ook stigterslid van die Transvaalse Varsmelkprodusente Vereniging.

As sakeman het mnr. Martins ook uitgeblink en was hy o.m. verantwoordelik vir die stigting van verskeie sake-ondernemings, waaronder Makatani Maatskappy (Edms.) Bpk., Nywerheid en Algemene Versekeringsmakelaars (Edms.) Bpk., en selfs 'n private lugredery, Protealugdienste.

3. DIE DOKUMENTE EN HUL OPDENING

3/1 Die dokumente

Die dokumente is in 1972 deur mnr. Martins aan die Instituut vir Eietydse Geskiedenis geskenk. Dit handel hoofsaaklik oor sy bedrywighede as lid van die Volksraad en as Adjunk-minister.

3/2 Ordening

Die dokumente was in verskillende onderwerpe geliasseer. Tydens ordening is die onderwerpe volgens aard onder die verskillende hoofreekse gesorteer. Wat betref die opskrif Persoonlike Korrespondensie moet daarop gewys word dat dit nie alleen persoonlike korrespondensie van die skenker bevat nie, maar ook handel oor die persoonlike sake van ander persone. Dit stem in 'n groot mate ooreen met die korrespondensie wat onder die opskrif Kiesafdeling gevind word. Die publikasies en koerantknipsels word in bylaes bespreek.

4. OMVANG EN FISIESE TOESTAND

Die versameling beslaan 2,70 meter en is in 'n goeie toestand.

IMMOUD

- Agendas, notules, besluite, beskrywingspunte en mosies l. 1/1 Algemeen 1/2 Nasionale Party 1/3 Nasionale Veldtrust Personeelvereniging van die S.A.S. en H. 1/4 1/5 Volksraad Korrespondensie en telegramme 2. 2/1 Algemeen 2/2 Persoonlik 2/3 Onderhoude 2/4 Politieke aangeleenthede Uitnodigings 2/5 2/6 Kiesafdeling Woning en telefoon 2/7 2/8 Reise en besoeke Toesprake, verklarings en boodskappe 2/9 Geskenke, gelukwensings en bedankings 2/10 2/11 Nasionale Veldtrust 2/12 Landsdiensbeweging Suid-Afrikaanse Spoorweë en Hawens 2/13 Toesprake, verklarings en boodskappe З. 3/1 Algemeen
- 4. Artikels en Geskrifte
 - 4/1 Algemeen
- 5. Aantekeninge en dagboeke
 - 5/1 Algemeen
 - 5/2 Masionale Veldtrust

- 6. Verslae en memoranda
 - 6/1 Algemeen
 - 6/2 Nasionale Party
 - 6/3 Landbou
 - 6/4 Staatsgrond
 - 6/5 Suid-Afrikaanse Spoorweë en Hawens
- 8. Grondwetlike stukke
 - 8/1 Algemeen
- 9. Finansiële stukke
 - 9/1 Algemeen
 - 9/2 Nasionale Party
- 10. Diverse
 - 10/1 Algemeen
 - 10/2 Programme
 - 10/3 Verkiesingsmateriaal

Bylaag A: Publikasies

Bylaag B: Koerantknipsels

INVENTARIS

Lēer no.		Beskrywing	Tydperk
	1	AGENDAS, NOTULES, BESLUITE, BESKRYWINGSPUNTE EN MOSIES	
	1/1	Algemeen	
	1/2	Nasionale Party	
	1/2/1	Agendas 1	
	1/2/1/1	Algemeen	
1/2/1/1/1		Agendas	1965, Aug. 2 - 1970, Feb. 9
	1/2/2	Notules 1	
	1/2/2/1	Algemeen	
1/2/2/1/1		Notules	1964, Aug. 6 - 1969, Okt. 31
	1/2/3	Besluite	
	1/2/4	Beskrywingspunte	,
	1/2/4/1	Algemeen	
1/2/4/1/1		Beskrywingspunte ²	1965, Aug.
	1/2/5	Mosies	
	1/2/5/1	Algemeen	
1/2/5/1/1		Mosies	1969, Okt. + s.d.
	1/3	Nasionale Veldtrust	
	1/3/1	Agendas	
	1/3/1/1	Algemeen	
1/3/1/1/1		Agendas	1965
	1/4	Personeelvereniging van die S.A.S. en H.	

Sien ook lêers 2/4/1/1/1 - 2/4/1/1/8. Bevat ook verslae en finansiële stukke.

Lêer no.		Beskrywing	Tydperk
	1/4/1	Agendas.	
	1/4/1/1	Algemeen	
1/4/1/1/1		Agendas ¹	1972
	1/4/2	Hotules 2	
	1/5	Volksraad	
	1/5/1	Agendas	
	1/5/2	Notules	
	1/5/2/1	Algemeen	
1/5/2/1/1		Motules	s.d.

Pevat cok enkele notules.
Sien leer 1/4/1/1/1.

Lêer no.		Beskrywing	Tydperk
	2	KORRESPONDENSIE EN TELEGRAMME	
	2/1	Algemeen	
	2/2	Persoonlik 1	
	2/2/1	Korrespondensie	
	2/2/1/1	Algemeen	
2/2/1/1/1		Korrespondensie	1961, Sept. 7 1964, Sept. 28
2/2/1/1/2		do.	1964, Okt. 1 1964, Des. 31
2/2/1/1/3		do.	1965, Jan. 4 - 1965, Mrt. 31
2/2/1/1/4		đo.	1965, Apr. 1 - 1965, Jul. 30
2/2/1/1/5		do.	1965, Aug. 2 - 1965, Des. 29
2/2/1/1/6		do.	1966, Jan. 3 - 1966, Mei. 27
2/2/1/1/7		do.	1966, Jun. 3 - 1966, Des. 28
2/2/1/1/8		do.	1967, Jan. 2 - 1967, Mei 24
2/2/1/1/9		do.	1967, Jul. 13 - 1967, Sept. 27
2/2/1/1/10		do.	1968, Jan. 4 - 1968, Mrt. 26
2/2/1/1/11		do.	1968, Apr. 1 - 1968, Aug. 30
2/2/1/1/12		do.	1968, Sept. 6 - 1968, Des. 27
2/2/1/1/13		do.	1969, Jan. 8 - 1969, Feb. 28
			•

Die reeks bevat ook korrespondensie rakende die persoonlike sake van ander persone en kan ook as "Aansoeke om hulp" geklassifiseer word. Sien ook lêers 2/6/1/1/1 - 2/6/1/1/23.

Lêer no.		Beskrywing	Tydperk
2/2/1/1/14		Korrespondensie	1969, Mrt. 1 - 1969, Mei 23
2/2/1/1/15		do.	1969, Mei 26 - 1969, Aug. 15
2/2/1/1/16		do.	1969, Sept. 5 - 1969, Okt. 30
2/2/1/1/17		do.	1969, Nov. 3 - 1969, Des. 30
2/2/1/1/18		do.	1970, Jan. 2 - 1971, Apr. 14
•	2/2/2	Telegramme	· -
	2/2/2/1	Algemeen	
2/2/2/1/1		Telegramme	1964, Aug. 5 - 1969, Nov. 3
	2/3	Onderhoude	
	2/3/1	Korrespondensie	• •
	2/3/1/1	Algemeen	
2/3/1/1/1		Korrespondensie	1964, Jun. 17 - 1967, Mrt. 29
	2/3/2	Telegramme	
	2/3/2/1	Algemeen	
2/3/2/1/1		Telegramme	1964, Nov. 23 - 1967, Mrt. 21
	2/4	Politieke Aangeleenthede	. •
	2/4/1	Korrespondensie 1	
	2/4/1/1	Algemeen	
2/4/1/1/1		Korrespondensie	1964, Jul. 8 - 1965, Sept. 30
2/4/1/1/2		do.	1965, Okt. 14 - 1966, Des. 28
2/4/1/1/3		do.	1967, Jan. 30 - 1968, Des. 6

¹ Lêers 2/4/1/1/1 - 2/4/1/1/8 handel hoofsaaklik oor die Nasionale Party. Dit bevat ook agendas, notules en verslae as bylae.

Leer no.		Beskrywing	Tydperk	
2/4/1/1/4		Korrespondensie	1969, Jan. 6 1969, Des. 17	
2/4/1/1/5		do.	1970, Jan. 5 1970, Jun. 29	
2/4/1/1/6		do.	1970, Jul. 16 1970, Des. 18	
2/4/1/1/7		do.	1971, Jan. 15 1971, Des. 28	
2/4/1/1/8		do.	1972, Jan. 17 1972, Aug. 16	
	2/4/2	Telegramme	•	
	2/4/2/1	Algemeen		l i
2/4/2/1/1		Telegramme	1965, Feb. 25 1970, Des. 9	
	2/5	Uitnodigings		
	2/5/1	Korrespondensie		
	2/5/1/1	Algemeen		
	2/5/1/2	Publieke Funksies		
2/5/1/2/1		Korrespondensie	1964, Aug. 2 1965, Des. 24	-
2/5/1/2/2		do.	1966, Jan. 17 1967, Mei 17	
2/5/1/2/3		do.	1967, Jun. 1 1968, Aug. 16	-
2/5/1/2/4		do.	1969, Jul. 18 1969, Nov. 26	-
•	2/5/1/3	Kongresse, Konferensies en Vergaderings		
2/5/1/3/1		Korrespondensie	1964, Aug. 21 1967, Jul. 24	-
2/5/1/3/2		do.	1967, Aug. 3 1969, Apr. 22	-
	2/5/1/4	Stryddae, Nasionale Party		
2/5/1/4/1		Korrespondensie	1964, Sept. 9 1969, Mrt. 28	

Lêer no.		Beskrywing	Tydperk
			ryapers
	2/5/1/5	Landboutentoonstellings en Skoue	_
2/5/1/5/1		Korrespondensie	1964, Sept. 17
	2/5/1/6	Opening van geboue	
2/5/1/6/1		Korrespondensie	1964, Nov. 3 - 1967, Nov. 17
	2/5/2	Telegramme	
	2/5/2/1	Algemeen	
	2/5/2/2	Publieke funksies	
2/5/2/2/1		Telegramme	1964, Nov. 24 - 1968, Aug. 8
	2/5/2/3	Stryddae, Nasionale Party	
2/5/2/3/1		Telegramme	1965, Feb. 1 - 1965, Jul. 2
	2/5/2/4	Landboutentoonstellings en Skoue	
2/5/2/4/1		Telegramme	1965, Feb. 25 - 1968, Mrt. 19
	2/5/2/5	Kongresse, Konferensies en Vergaderings	
2/5/2/5/1		Telegramme	1965, Jul. 5 - 1969, Feb. 2
	.2/6	Kiesafdeling 1	
	2/6/1/	Korrespondensie	
	2/6/1/1	Algemeen	
2/6/1/1/1		Korrespondensie	1964, Aug. 3 - 1964, Sept. 30
2/6/1/1/2		đo.	1964, Okt. 1 - 1964, Nov. 27
2/6/1/1/3		do.	1964, Des. 1 - 1965, Jan. 29

¹ Sien ook lêers 2/2/1/1/1 - 2/2/1/1/18.

Lêer no.	Beskrywing	Tydperk
2/6/1/1/4	Korrespondensie	1965, Feb. 1 - 1965, Mrt. 10
2/6/1/1/5	do.	1965, Mrt. 11 - 1965, Apr. 13
2/6/1/1/6	do.	1965, Apr. 20 - 1965, Mei 26
2/6/1/1/7	do.	1965, Jun. 1 - 1965, Jun. 29
2/6/1/1/8	do.	1965, Jul. 1 - 1965, Sept. 16
2/6/1/1/9	do.	1965, Sept. 16 1965, Des. 24
2/6/1/1/10	do.	1966, Jan. 10 - 1967, Jan. 25
2/6/1/1/11	do.	1967, Feb. 9 - 1967, Jun. 29
2/6/1/1/12	do.	1967, Jul. 4 1968, Mei 24
2/6/1/1/13	do.	1968, Jun. 3 - 1968, Okt. 31
2/6/1/1/14	do.	1968, Nov. 1 - 1968, Des. 30
2/6/1/1/15	do.	1969, Jan. 6 - 1969, Feb. 18
2/6/1/1/16	do.	1969, Mrt. 4 - 1969, Apr. 15
2/6/1/1/17	do.	1969, Apr. 16 - 1969, Jun. 30
2/6/1/1/18	do.	1969, Jul. 1 - 1969, Aug. 14
2/6/1/1/19	do.	1969, Sept. 8 · 1969, Sept. 30
2/6/1/1/20	do.	1969, Okt. 1 - 1969, Nov. 12
2/6/1/1/21	do.	1969, Nov. 25 - 1969, Des. 31
2/6/1/1/22	do.	1970, Jan. 5 - 1970, Feb. 25

Lêer no.		Beskrywing	Tydperk
2/6/1/1/23		Korrespondensie	1970, Mrt. 4 1970, Apr. 2
	2/6/2	Telegramme	
-	2/6/2/1	Algemeen	
2/6/2/1/1		Telegramme	1964, Aug. 28
	2/7	Woning en telefoon	
	2/7/1	Korrespondensie	
	2/7/1/1	Algemeen	
2/7/1/1/1		Korrespondensie	1964, Aug. 13 1968, Aug. 30
	2/8	Reise en besoeke	
	2/8/1	Korrespondensie	
	2/8/1/1	Algemeën	
2/8/1/1/1		Korrespondensie	1964, Aug. 13 1970, Apr. 1
	2/8/2	Telegramme	
	2/8/2/1	Algemeen	
2/8/2/1/1		Telegramme	1964, Aug. 11 1970, Mrt. 5
	2/9	Toesprake, verklarings en h	oodskappe
	2/9/1	Korrespondensie	
	2/9/1/1	Algemeen	,
2/9/1/1/1		Korrespondensie	1964, Sept. 2 1966, Aug. 1
2/9/1/1/2		do.	1966, Sept. 1 1970, Jan. 15
	2/10	Geskenke, gelukwensings en	bedankings
	2/10/1	Korrespondensie	
	2/10/1/1	Algemeen	
2/10/1/1/1	•	Korrespondensie	1964, Sept. 2 1969, Jul. 1

Lêer no.		Beskrywina	Tydperk
4	2/10/2	Telegramme	,
	2/10/2/1	Algemeen	
2/10/2/1/1	,	Telegramme	1969, Mrt. 11 - 1969, Mrt. 14
	2/11	Nasionale Veldtrust	
	2/11/1	Korrespondensie	
	2/11/1/1	Algemeen	
2/11/1/1/1		Korrespondensie	1964, Nov. 4 - 1965, Nov. 2
	2/12	Landsdiensbeweging	
	2/12/1	Korrespondensie	
	2/12/1/1	Algemeen	
2/12/1/1/1		Korrespondensie	1965, Aug. 13 - 1968, Sept. 25
	2/13	Suid-Afrikaanse Spoorweë en Hawen	<u>s</u>
	2/13/1	Korrespondensie	
	2/13/1/1	Algemeen	
2/13/1/1/1		Korrespondensie	1968, Sept. 25 - 1969, Des. 30

3. TOESPRAKE, VERKLARINGS EN BOODSKAPPE

	3/1 3/1/1	Algemeen 1 Toesprake 2			
3/1/1/1		Toesprake		Sept.	30 27
3/1/1/2		do.		Feb. Des.	3 - 14
3/1/1/3		do.	1966, 1966,		5 - 9
3/1/1/4		do.		Feb. Jul.	9 - 28
3/1/1/5		đo.		Aug. Okt.	
3/1/1/6		đo.		Jan. Nov.	
3/1/1/7		do.		Feb. Okt.	
3/1/1/8		do.	s.d.		

Aangesien die toesprake nie deur die skenker in onderwerpe verdeel is nie, is dit net so behou en onder <u>Algemeen</u> geplaas. Lêers 3/1/1/1 - 3/1/1/8 bevat ook enkele verklarings en boodskappe wat weens hul klein omvang by die toesprake gehou is.

 Lêer no.
 Beskrywing
 Tydperk

 4.
 ARTIKELS EN GESKRIFTE

 4/1
 Algemeen

 4/1/1/1
 Artikels

 4/1/1/1
 Artikels

1 Handel o.a. oor die Nasionale Party en landbou-aangeleenthede.

Lêer no.		Beskrywing	Tydperk
		5. AANTEKENINGE EN DAGBOEKE	
	5/1	Algemeen	
	5/1/1	Aantekeninge	
5/1/1/1		Aantekeninge ¹	19 62 - 1971
5/1/1/2		do. ²	s.đ.
	5/2	Nasionale Veldtrust	
	5/2/1	Aantekeninge	
	5/2/1/1	Algemeen	
5/2/1/1/1		Aantekeninge	c.1965

Handel o.a. oor die landsdiensbeweging en Vervoer. Handel o.a. oor landbou en Afrikastate.

Lĉer no.		Beskrywing	Tydperk
	6	. VERSLAE EN MEMORANDA	
	6/1	Algemeen	
	6/1/1	Verslae	
6/1/1/1		Verslae 1	1961 - 1971
	6/1/2	Memoranda	
6/1/2/1		Memoranda ²	1965 - 1970
	6/2	Nasionale Party	
	6/2/1	Verslae 3	
	6/2/1/1	Algemeen	
6/2/1/1/1		Verslae	1966 - 1967
	6/2/2	Memoranda	
	6/2/2/1	Algemeen	
6/2/2/1/1		Memoranda	1965
	6/3	Landbou	
	6/3/1	Verslae	see a
	6/3/1/1	Algemeen	
6/3/1/1/1		Verslae	1967
	6/3/2	Memoranda	
	6/3/2/1	Algemeen	
6/3/2/1/1		Memoranda	1964 - 1968
	6/4	Staatsgrond	
	6/4/1	Verslae	·
	6/4/1/1	Algemeen	

Bevat o.a. verslae van die Nasionale Veldtrust.
Bevat o.a. memoranda insake vervoer en waterwese.
Sien ook lêers 1/2/4/1/1 en 2/4/1/1/1 - 2/4/1/1/8.

Lēer no.		Beskrywing	Tydperk
6/4/1/1/1		Verslae	1972
6/4/1/1/2		do.	1972
	6/5	Suid-Afrikaanse Spoorweë en	Hawens
	6/5/1	Verslae	
	6/5/2	Memoranda	÷
	6/5/2/1	Algemeen	
6/5/2/1/1		Мемоranda	1961 - 1969

ì

Beskrywing Tydperk

8. GRONDWETLIKE STUKKE

8/1 Algemeen

8/1/1 Grondwetlike Stukke 1 s.d.

¹ Handel o.a. oor die Nasionale Party.

Lêer no.		Beskrywing	Tydperk
	9.	FINANSIËLE STUKKE	
	9/1	Algemeen	
	9/1/1	Reis-en Verblyfkoste	1
	9/1/1/1	Finansiële state	:
9/1/1/1/1		Finansiële state	1965, Jan. 5- 1967, Des. 20
ń	9/2	Nasionale Party 1	

¹ Sien lêer 1/2/4/1/1.

Lêer no.		Boskrywing	Tydperk
	10	• DIVERSE	, ,
	10/1	Algemeen	
10/1/1		Diverse Stukke 1	1965, Jun. 1969, Jun.
	10/2	Programme	
	10/2/1	Algemeen	
10/2/1/1		Programme 2	1965, Jul. 1970, Apr.
	10/2/2	Reise en besoeke	
	10/2/2/1	Algemean	
10/2/2/1/1		Programme	1964, Okt. 1967, Aug.
	10/2/3	Landsdienskampe	
	10/2/3/1	Algemeen	
10/2/3/1/1		Programme	1965, Okt. 1966, Okt.
	10/3	Verkiesingsmateriaal	
	10/3/1	Algemeen	
10/3/1/1		Verkiesingsmateriaal	1967 - 1970

Bevat o.a. vraelyste, ledelyste en gedigte.
 Bevat o.a. programme van Nasionale Partykonferensies.

BYLAAG A

PUBLIKASIES

Beskrywing

BOEKE:

Food Preservation. Compiled by the Section Home Economics and dietetics. Pretoria: Department of Agricultural Technical Services, 1965.

TYDSKRIFTE:

Buurman, September 1970.

Stryd. Mei, Augustus en September 1970.

Veldtrust. Lente 1965.

PAMFLETTE:

Brosjure - Kimberley en Noord-Kaaplandse Geestesgesondheidsvereniging.

Marais, Jan S.: Ons jeug en sy rol in die skepping van die toe-komstige Suid-Afrika.

<u>Sorca</u>. (Sorca is het kenwoord van de Maatschappij voor Toegepaste Economische en Wiskundige Studies).

REGERINGSPUBLIKASIES:

Witskrif in verband met die Begrotingsrede, 1965-66.

BYLAAG B

KOERANTKNIPSELS

Lêer no.	Beskrywing	Tydperk	
Kn. 1	Diverse knipsels 1	1962 -	

¹ Ongeorden.